

VLOED

het valt en het valt maar uit de lucht en je rent
en je rent maar en ik ren met je mee, volg op de voet
door de vloed. zie ons. je rent om ter snelst, schudt me haast
van je af, maar ik houd je bij. en je rent de lucht uit je lijf, hijgt.
dit is echt niet jouw ding en toch ren je. wiens plan was dit?
en ik ren en jij vloekt, vloekt, vloekt, al houd je nog zo goed
het hoofd naar de grond, je schoen deelt een plas in twee
en hoe je ook rent, rent, rent, traag dringt de kou in je kous,
je voet, je been. waar o waar ren je heen, naar waar neem je
me mee? de lucht raakt maar niet leeg, vult zich weer meer
en meer. het zwerk ziet zwart. van top tot teen zijn we nat.
het drupt van ons af. het stroomt van ons af. en jij rent
en ik ren en het lijkt wel dat het nooit stopt. en als het
toch ooit stopt, bouw ik een muur of vier, dek die af
met een dak en dan noem jij die plek thuis. daar zal
het droog zijn. daar zal er zon zijn.

David Troch (1977), uit: *voor jou wou ik een huis zijn*, Uitgeverij
Vrijdag /Wablieft, 2021.

Daar zal het droog zijn

Voor *Volzin* maakt Bert van der Kruk sinds 2010 de rubriek *Dichterbij*, waarin mensen aan het woord komen over hun lijfgedicht. De verhalen geven een inspirerend inkijkje in hun leven.

Bovendien werpen ze een verrassend licht op boeiende gedichten uit het Nederlandse taalgebied en ver daarbuiten. Deze maand: Pete Pronk.

TEKST BERT VAN DER KRUK BEELD JO KREULEN

Ik eerst ga ik het gedicht hardop voor je lezen, want het leest zo lekker. Er zit een enorme muzikaliteit in al die klanken, het is jazz. Je gaat er ook van rennen, je kunt zoiets niet rustig lezen. En het is werkelijk vloed als je het leest. Het beeld komt meteen bij me binnen, omdat ik een kind van de zee ben. Ik voel me direct thuis in het verhaal, dat uit allemaal woorden van één lettergreep bestaat. Dat iemand zo eigenwijs is om daarvoor te kiezen, spreekt me enorm aan. En dan blijkt hij ook nog David te heten, een nieuwe psalmist. Dit gedicht leest voor mij als een psalm. De 'ik' is dan wat we de Eeuwige noemen, of God, die in dit gedicht met jou mee rent en een huis voor je bouwt. Ik vermoed met grote zekerheid dat David Troch het niet zo interpreteert, maar dat is juist het leuke als je iets maakt. Als ik zelf een verhaal schrijf en iemand hoort daarin iets waarvan ik nooit dacht dat het erin zat, word ik alleen maar verschrikkelijk blij.

Het gaat over een mens die almaar bezig is, aan het rennen, hijgen. Dat herken ik. Ik ren het leven. Het leven is soms te groot, te verpletterend. Dan moet ik rennen. En ik moet schreeuwen. Ik herken de donkerte. *Het zwerk ziet zwart* – ook dat is een aantal keren gebeurd. Na de dood van mijn moeder – ik was zestien – heb ik staan schreeuwen in een weiland. Ook toen het met mijn vrouw Lida heel slecht ging, moest ik de dingen eruit vloeken. Ik heb altijd veel gegeven, veel gezorgd. Eerst voor mijn moeder, die ik alleen maar ziek gekend heb, en later voor Lida, die kort na ons trouwen reuma bleek te hebben. Soms was dat veel te zwaar voor me. Er is veel leven in mij, veel vuur, maar soms zijn de tegenkrachten te heftig. Als je ziet dat iemands hele lichaam gesloopt wordt, tot er helemaal niks meer over is, dan wordt het wel erg

lastig om opgewekt te blijven. Na haar overlijden, vijf jaar geleden, kwam ik in onbekend landschap. Ik ben drie maanden in Griekenland geweest en waaide er helemaal uit elkaar, er bleef niks van me over. Maar ik waaide uiteindelijk ook weer bij elkaar, vraag me niet hoe. Ik heb weer woorden gevonden. Dat is mijn redding geweest: ik kan vorm geven, een verhaal maken.

Zoals ik zei: ik ben een gever. Dat is natuurlijk mooi en aardig, maar het kan ook een valkuil zijn. Op een gegeven moment kun je niet meer bij jezelf komen. Heb je naaste lief als jezelf, zegt Jezus. Dat fascineert me de laatste jaren. Hoe doe je dat in hemelsnaam, jezelf echt liefhebben? Voor je het weet, ben je weer bij die ander. Maar hoe is het nou met mij? Pfoe, dat is een enge vraag, want dan begin je jezelf te voelen. En ieder mens heeft pijn. Maar ik heb ondertussen wel geleerd van mezelf te houden. Ik heb aanvaard dat mijn hele hebben en houden, al het gedoe in mijn leven, ook het zwarte en het donkere, er mag zijn. Dat is niet mijn eigen kracht, er is iets groters dan mijzelf wat me helpt daarin te kijken en het te aanvaarden. Als ik omkijk, zie ik dingen die ik anders had moeten doen en waarvoor ik me schaam. Maar dat hoort er allemaal bij; het is voorbij, klaar. Ik heb me ermee verzoend: het is goed Pete, het is oké. Je hoort dat aan het einde van gedicht, ook letterlijk. Het gaat maar door en door en opeens... stopt het. In een paar regels zet de dichter alles stil. Rust. Adem. Dan *bouw ik een muur of vier, dek die af met een dak en dan noem jij die plek thuis*. Dat ontroert me, het is troost, pure troost." ◀

Pete Pronk (Amsterdam, 1948) is verhalenverteller en theoloog. (www.petepronk.nl).